

Themavakken en objecten in de dorpsvitrine

De Oude Smidse in Diemen

20 april 2021

Debrief

- De Oude Smidse in Diemen is een van de oudste huizen van Diemen.
- Het gebouw is doorontwikkeld tot een woning die een ode brengt aan het verleden, maar is nu niet meer toegankelijk voor het algemeen publiek.

Debrief

- Om het historische belang van de plek toch zichtbaar te maken, is er behoefte aan een ‘dorpsvitrine’ naast de Oude Smidse.
- Zo ervaren voorbijgangers toch de betekenis van dit oudste gebouw in Diemen.

Concept

Diemen - Gesmeed uit het verleden

Emotion Design

Feiten

Wat leer ik?

Betekenis

Waarom is dit
belangrijk?

Emotie

Waardoor ga ik dit
ervaren?

Hoe

Waarmee wek ik
die ervaring op?

Opdrachtgever

Samen!

**Designer/
interpretatie**

Emotion Design

Feiten - Wat leer ik?

De Oude Smidse is het oudste gebouw van Diemen.

Betekenis - Waarom is dit belangrijk?

Ook al lijkt Diemen -het dorp waarin ik leef of werk- heel veranderlijk, zij is wel degelijk gebouwd op het verleden.

Emotie - Waardoor ga ik dit ervaren?

Op een onverwachte manier en met een knipoog word ik gewezen op historische elementen in een modern en steeds veranderend dorp.

Hoe - Waarmee wék ik de ervaring op?

Een intrigerende vitrine opgebouwd uit objecten van de Oude Smidse en de Historische Kring Diemen verbindt het verleden met het heden.

Dorpsvitrine

Opgebouwd uit objecten van de Oude Smidse
en de Historische Kring Diemen

Een aantrekkelijke dorpsvitrine...

De dorpsvitrine is een prikkelende collage van objecten uit de Oude Smidse en de Historische Kring Diemen. De voorwerpen zijn geclusterd over vijf vaste themavakken uit de Canon van Diemen en een wisselvenster. Samen geven deze vensters een blik op het verleden.

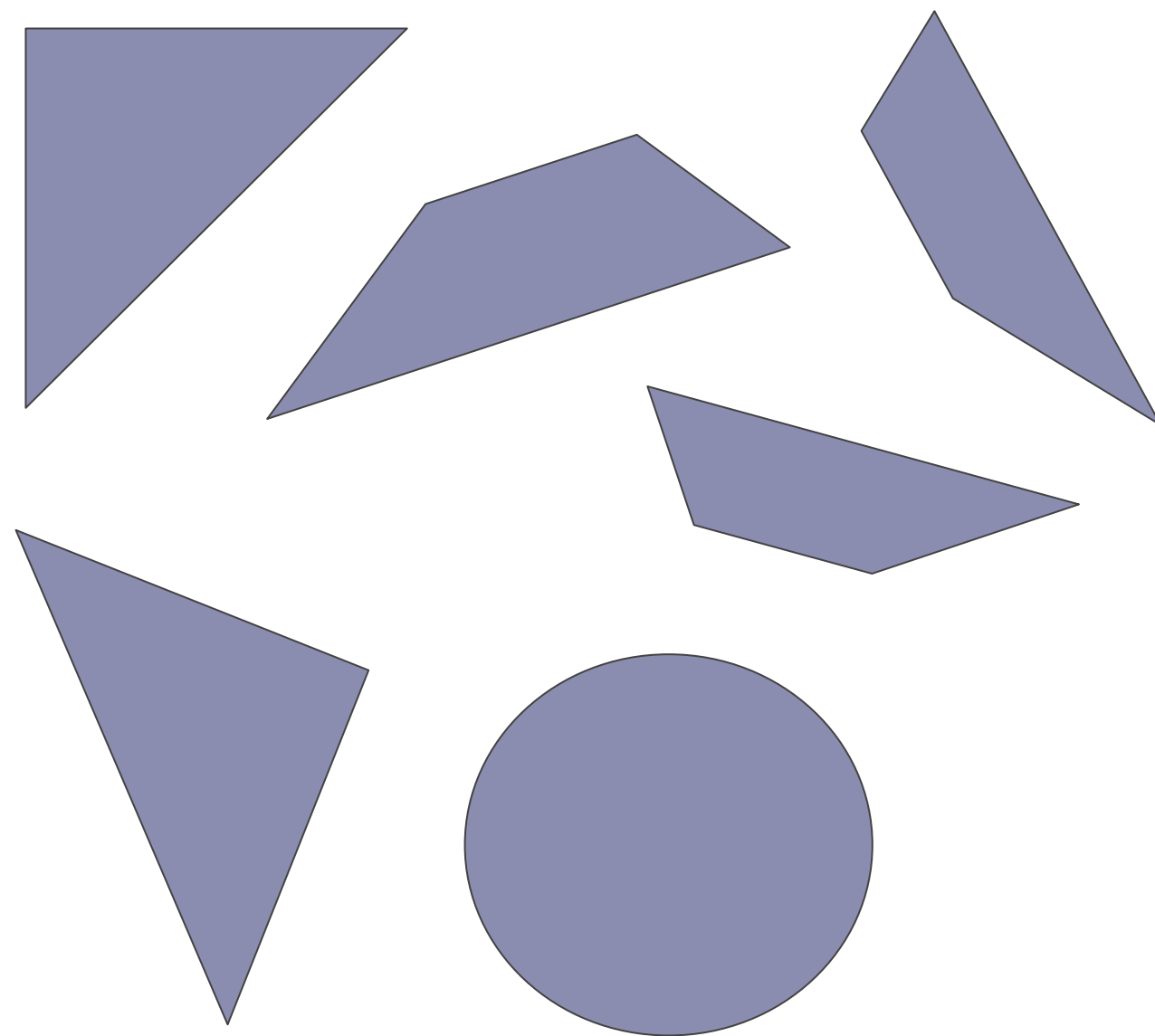

...met verdiepende informatie

Maar de dorpsvitrine is meer. Door de QR-code te scannen, verschijnen er oude foto's, prenten, kaarten en archieffilms over Diemen. Zo ontdek je hoe deze moderne gemeente gesmeed is uit het verleden.

Dorpsvitrine: poort tot de geschiedenis van Diemen

De dorpsvitrine

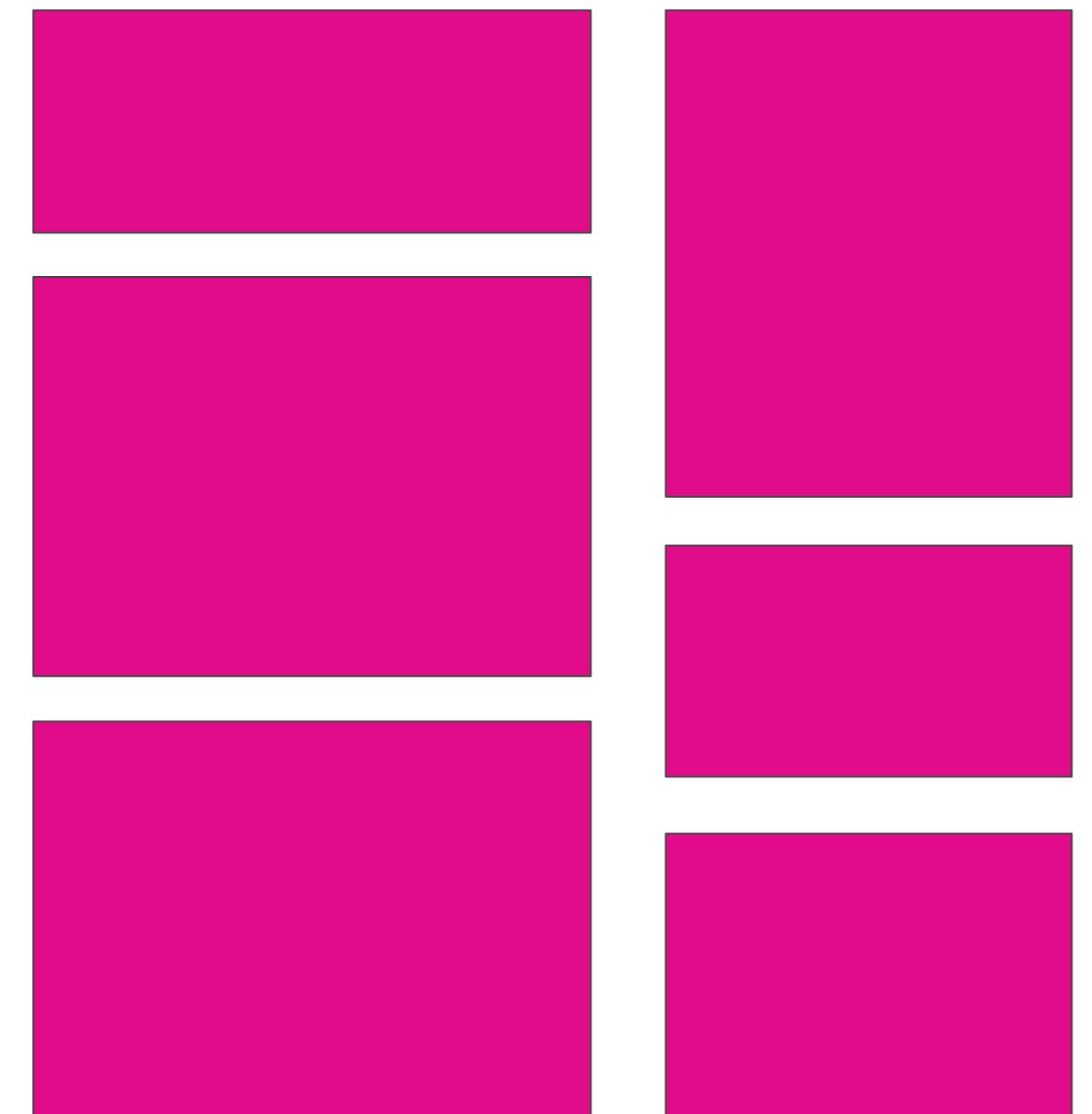

Objecten uit de Oude Smidse en de Historische Kring Diemen verdeeld over vijf vaste themavakken en een wisselvenster

QR-code scannen

Digitaal (AR)

Oude foto's, archieffilms en verhalen over de geschiedenis van Diemen, geordend volgens de 5 vaste themavakken en het wisselvenster in de vitrine

Een minimuseum

Vijf vaste 'tentoonstellingen'

De objecten in de vijf themavakken zijn bevestigd in de dorpsvitrine. Deze vijf vensters vormen de vijf vaste 'tentoonstellingen' van het Diemense minimuseum en zijn geordend over vijf themavakken uit de Canon van Diemen.

Een tijdelijke 'tentoonstelling'

Naast de vijf themavakken, zal er een wisselvenster in de dorpsvitrine worden gebouwd. Gemeente Diemen en de Historische Kring Diemen kunnen dit venster telkens opnieuw inrichten met andere objecten, om zo in te spelen op belangrijke ontwikkelingen in Diemen.

Technische details

Om het wisselvenster aan te vullen met nieuwe objecten en zo nodig het licht in de vitrine te vervangen, zal er een deur in de dorpsvitrine worden geplaatst. Dit deurtje kan door middel van kleur weggewerkt worden, zodat de aandacht van de bezoekers bij de opstelling van de objecten blijft.

Op deze manier kunnen Gemeente Diemen en de Historische Kring Diemen het wisselvenster telkens aanvullen met andere objecten, om zo een nieuwe, tijdelijke tentoonstelling te creëren en de veranderende identiteit van Diemen te belichten.

Moodboard dorpsvitrine

Een intrigerende opstelling van objecten uit de Oude Smidse en de Historische Kring Diemen

Ontwerp

Zwart houten dorpsvitrine met rechthoekige vitrines

Themavakken

Vijf vensters uit de Canon van Diemen

1600-1900 Naar Diemerbrug aan de trekvaarten

Diemen als centrum van transport en logistiek

- Vanaf het begin van de 17e eeuw neemt het scheepvaartverkeer toe en varen er geregeld trekschuiten door Diemen.
- De verbreding van de vaarwegen in 1638 maakt het vervoer van goederen en vee makkelijker.
- Als eind 19e eeuw de scheepvaart in Diemen afneemt, wordt het wegverkeer steeds belangrijker. Naast paarden, voetgangers en karren, rijdt vanaf 1881 ook de Gooise tram door Diemen.
- In de 20e eeuw komt het autoverkeer op gang.

1600-1970 Boeren in Diemen

De Diemenaar als boer

- In de 11e eeuw werd er al aan akkerbouw en (iets later) aan melkveehouderij gedaan in Diemen. Diemen is dus eeuwenlang een boerengemeente geweest.
- In de 16e en 17e eeuw groeit Amsterdam en ontstaat er meer vraag naar zuivelproducten.
- Als gevolg daarvan groeit Diemen uit tot een rijk dorp met veel boerderijen en “zoetemelkse” boeren die verse melk rechtstreeks van het veld verkopen.
- In 1902 wordt de Boerenbond in Diemen opgericht.

1880-1930 Made in Diemen

Van ambacht tot fabriek

- Tot 1900 waren er geen fabrieken in Diemen en werd het werk met de hand gedaan. Zo waren er bakkers, schoenmakers, timmerlieden en smeden.
- Vanaf 1900 komt daar verandering in met de komst van petroleummotoren en stoommachines.
- In 1907 wordt de eerste fabriek van Diemen geopend: Glasfabriek Anna.
- De jaren daarop vestigen steeds meer fabrieken zich op het bedrijventerrein. Daarmee is de industrialisatie van Diemen een feit.

1940-1945 Diemens oorlog

Diemen en de Tweede Wereldoorlog

- Op 10 mei 1940 valt het Duitse leger Nederland binnen.
- Enkele Diemenaren vechten tegen de Duitsers. Anderen zorgen voor onderduikadressen of voedselbonnen. Ook verzetsblad *Vrij Nederland* wordt vanaf 1941 in Drukkerij De Wild in Diemen gedrukt.
- In de laatste jaren van de oorlog is er veel vraag naar noodkacheltjes. Smid Van Dijk uit de Oude Smidse in Diemen vervaardigt deze.
- Met stukjes hout en steenkool als brandstof kan men op deze kleine kacheltjes toch nog koken.

1970 Suburbanisatie

De groei van Diemen

- Na de Tweede Wereldoorlog heerst er grote woningnood in en rond Amsterdam.
- Daarom wordt er een nieuw bestemmingsplan voor Diemen gemaakt: 150 huizen en bedrijven moeten plaatsmaken voor nieuwbouwwoningen.
- Vanaf de jaren zeventig worden deze nieuwe wijken uit de grond gestampt.
- Zo ontstaan onder andere Diemen-Zuid, Diemen-Noord, Ruimzicht en de Sniep.
- Nog steeds worden er nieuwe woningen gebouwd: zo is in 2015 de bouw van nieuwbouwwijk Holland Park begonnen en wordt er hard gewerkt aan de realisatie van Plantage De Sniep.

Objecten

Verdeeld over de vijf themavakken

Naar Diemerbrug aan de trekvaarten

Boeren in Diemen

Made in Diemen

Diemens oorlog

Suburbanisatie I

Suburbanisatie II

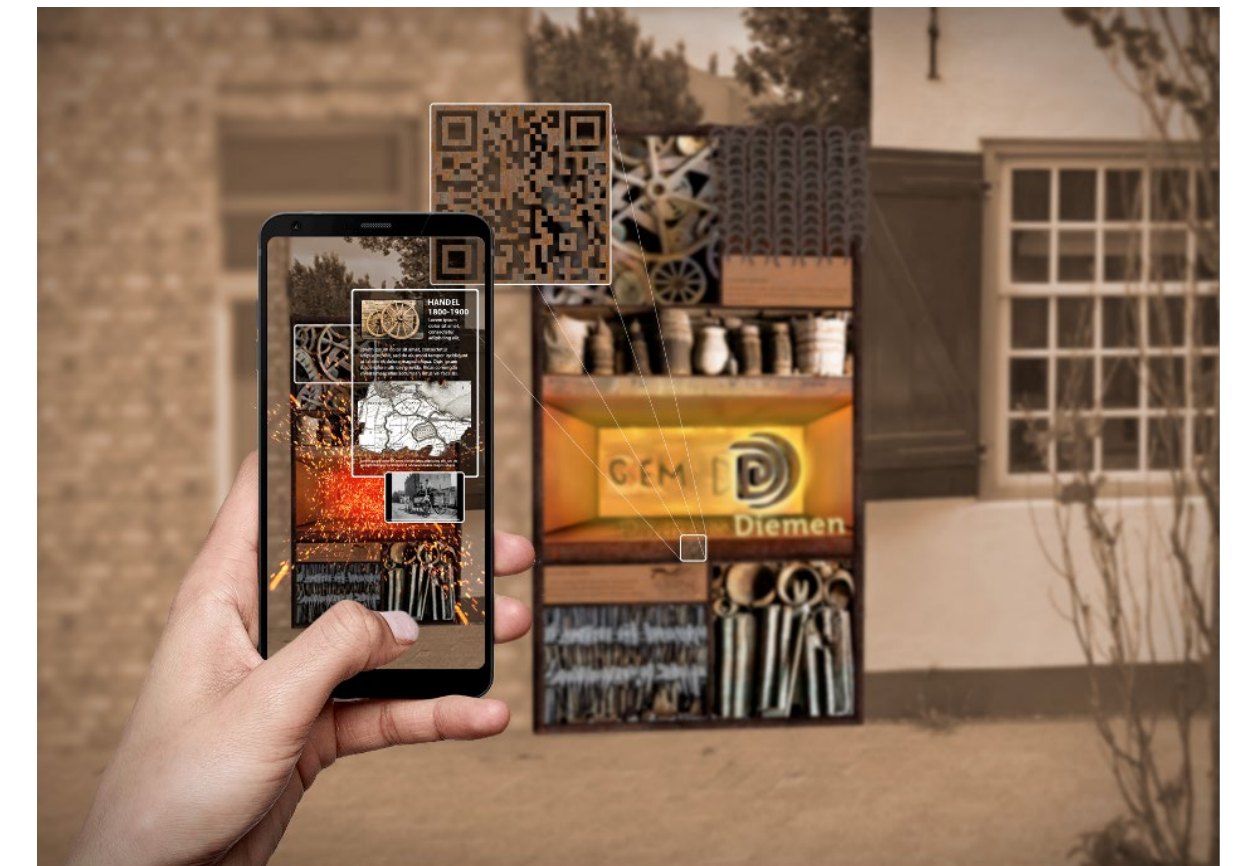
Verdiepende informatie

Scan de QR-code en kom meer te weten over Diemen

Verdiepende informatie

Bij het scannen van de vensters:

- Verschijnt er steeds een vlammend digitaal effect
- Kunnen bezoekers meer te weten komen over Diemen aan de hand van materiaal van de Historische Kring Diemen:
 - Foto's en korte archieffilms
 - Oude kaarten, plattegronden en registers
 - Krantenknipsels en begeleidende teksten
- Deze digitale informatie is geclusterd per themavak. Het digitale themavak 'Boeren in Diemen' zal dus opgebouwd zijn uit foto's, archieffilms en kaarten over het boerenleven in Diemen.
- Bij elk onderdeel kunnen korte uitlegteksten worden toegevoegd.

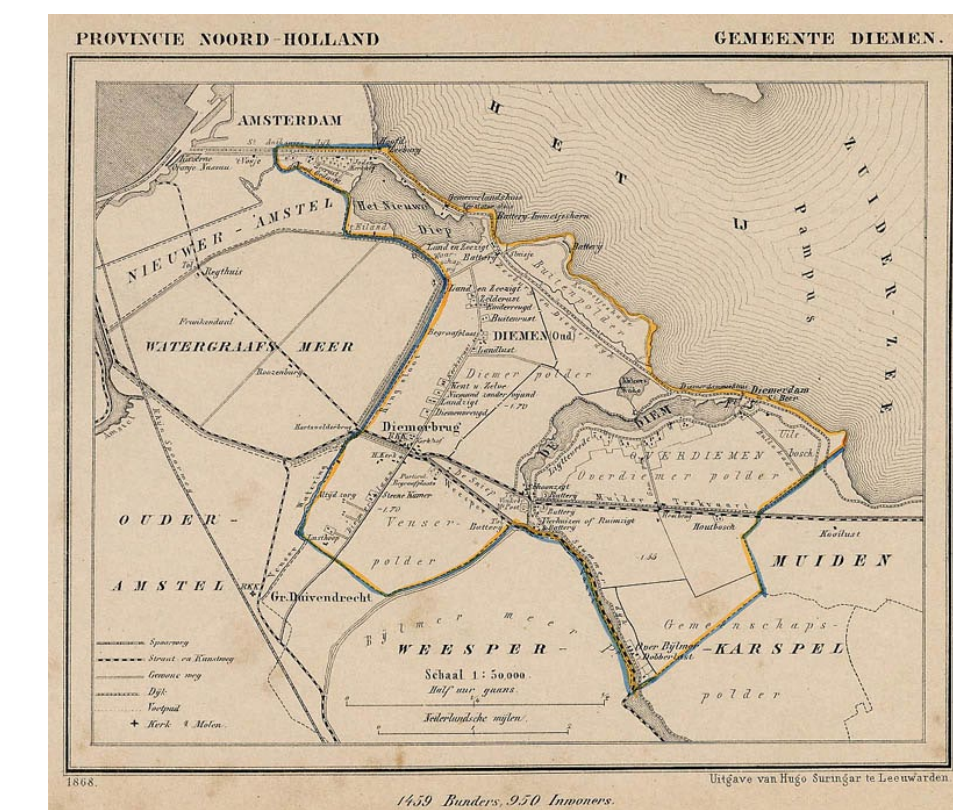
Verdiepende informatie

Een mogelijke invulling van de digitale laag per themavak

Naar Diemerbrug aan de trekvaarten

Door dit venster te scannen, verschijnen er in de verdiepende laag:

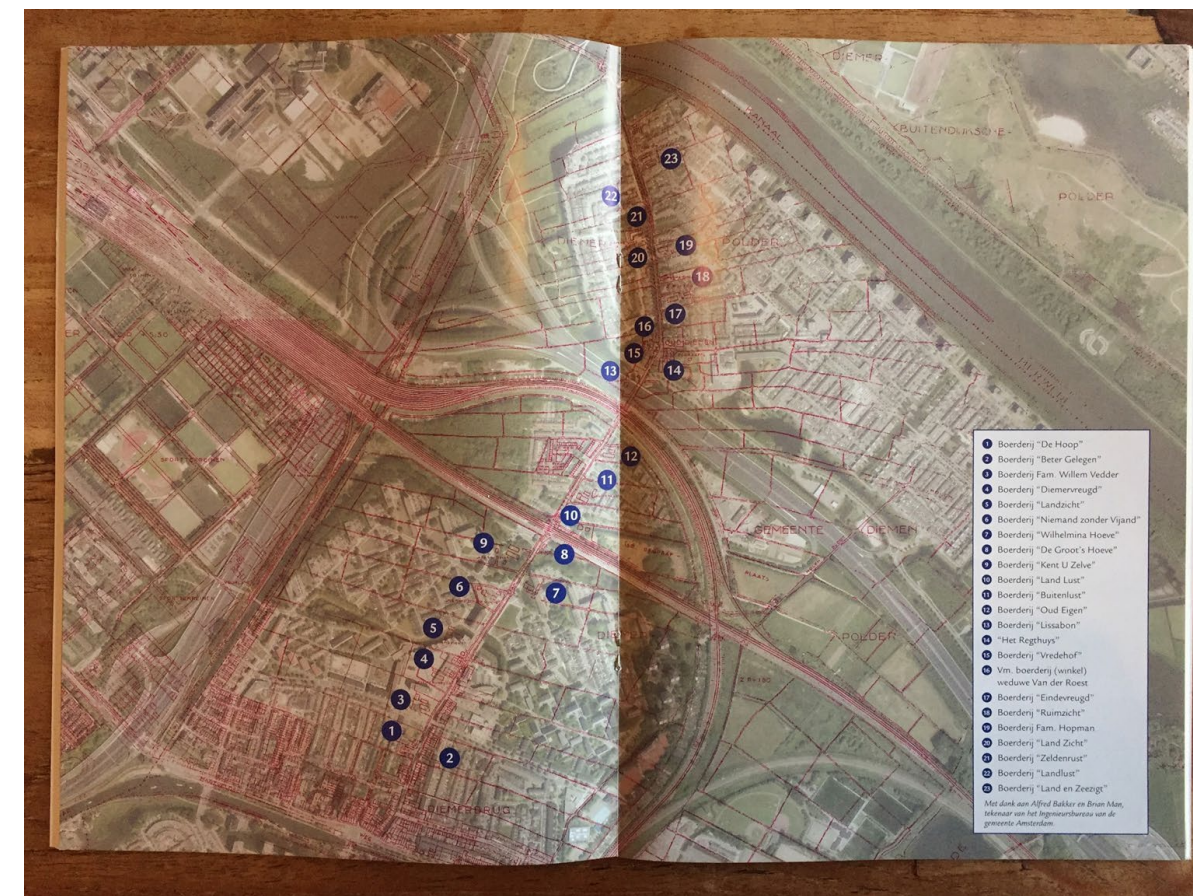
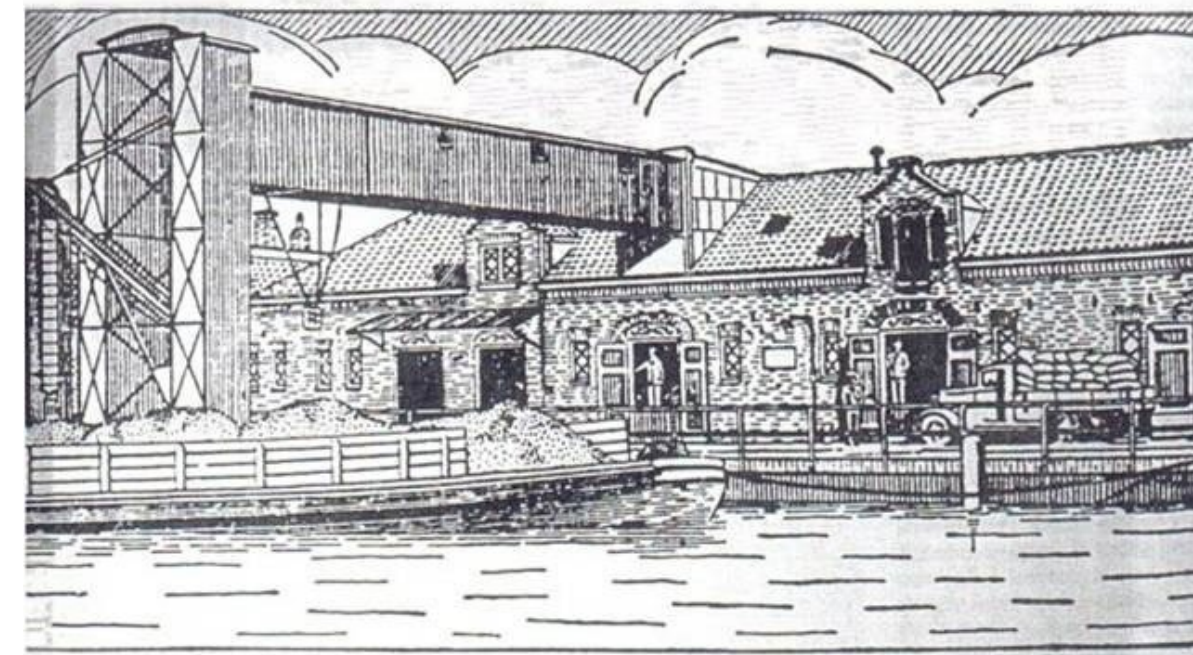
- Een diashow met verschillende foto's van goederenverkeer in de straten van Diemen.
- Een prent van een trekschuit met zicht op Diemen vanaf het water.
- Een kaart met de verschillende vaarwegen rondom Diemen.
- Een certificaat van aandeel en een krantenartikel over de Gooise Moordenaar.

Boeren in Diemen

Door dit venster te scannen, verschijnen er in de verdiepende laag:

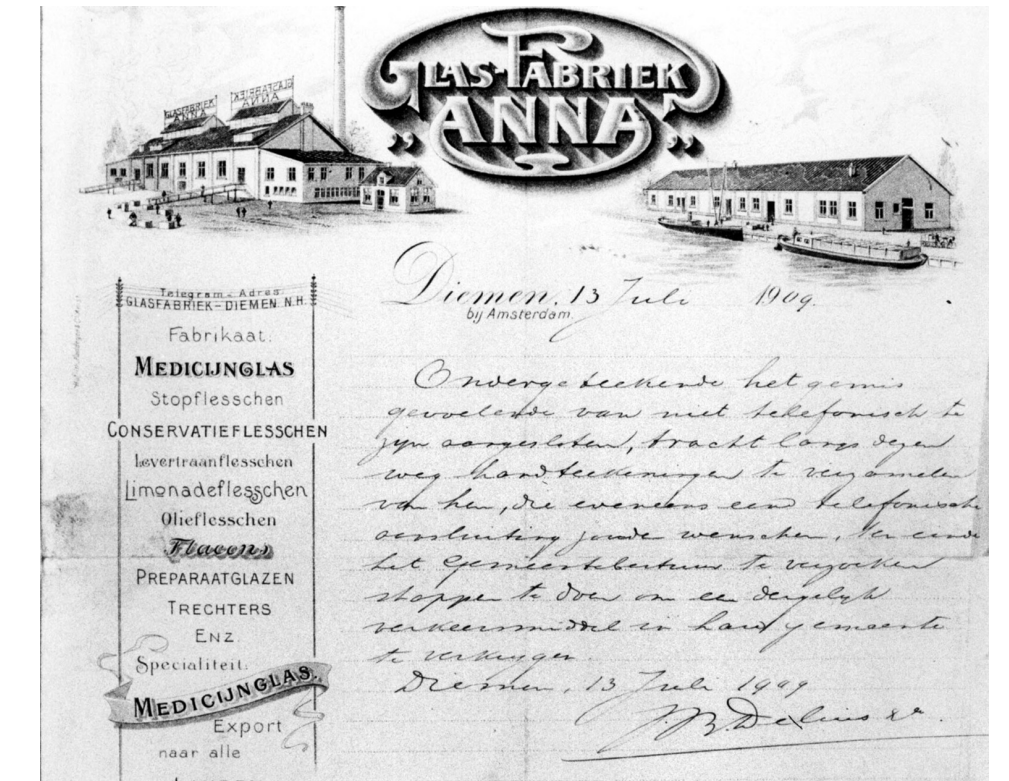
- Een diashow met foto's van de Boerenbond, oude boerderijen en weilanden met koeien en schapen.
- Een oude prent van het boerenlandschap in Diemen.
- Een archieffilmpje over het boerenleven in Diemen: “HKD Deel 1 - Boerderijen in Diemen.”
- Een overzichtskaart van alle Diemense boerderijen - “Boerderijen aan de Ouddiemerlaan” uit *Sporen van de Ouddiemerlaan*.
- Een tekening van de Boerenbond.

Made in Diemen

Door dit venster te scannen, verschijnen er in de verdiepende laag:

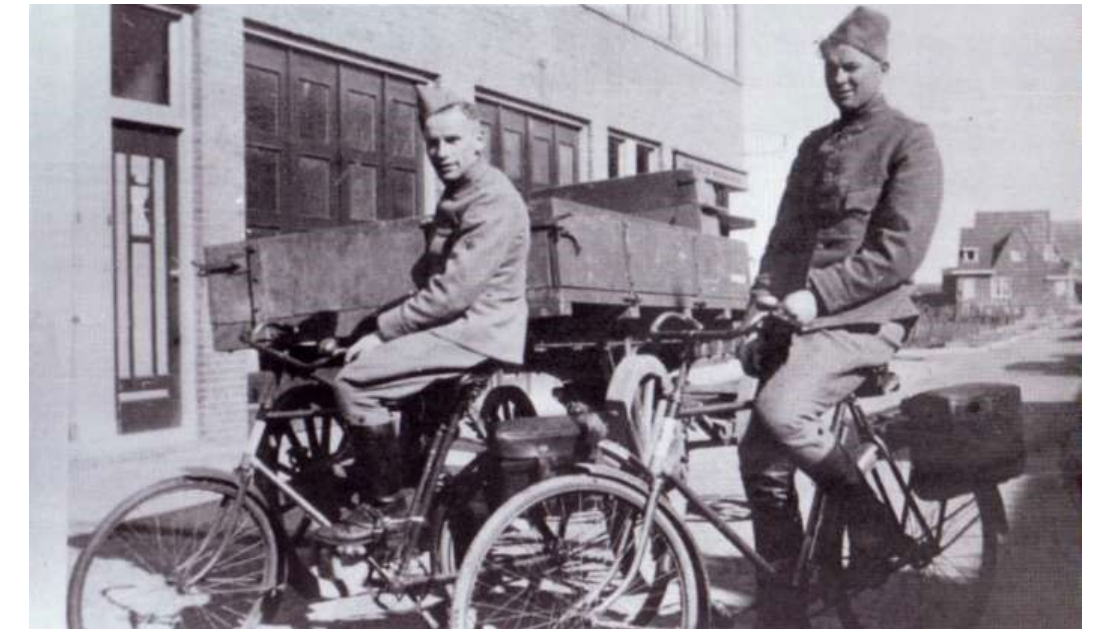
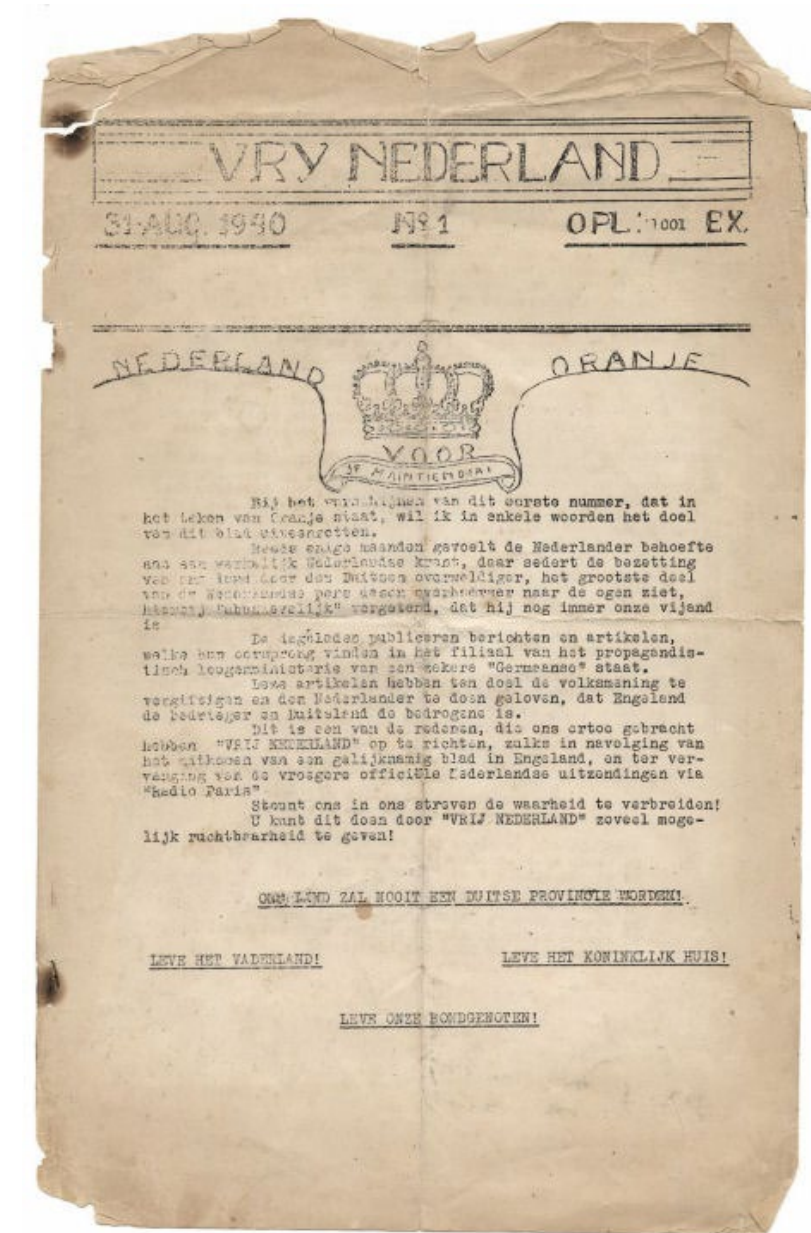
- Een archieffilmpje met beelden van de smid die hoefijzers op een paard zet.
- Briefpapier van de eerste fabriek in Diemen: Glasfabriek Anna.
- Een advertentie van de producten uit trekluciferfabriek Atria.
- Een diashow met foto's van de eerste fabrieken in Diemen (glasfabriek Anna, zeepfabriek, Nedteer, etc.)

Diemens oorlog

Door dit venster te scannen, verschijnen er in de verdiepende laag:

- Krantenknipsels uit verzetsblad *Vrij Nederland* dat in Diemen gedrukt werd.
- Een diashow met foto's van militairen, families die onderdak boden aan (Joodse) vluchtelingen, voedselbonnen en de bevrijding van Diemen.
- Een kort interview over de noodkacheltjes van de Oude Smidse.
- Een archieffilmpje van de intocht van de Canadese bevrijders in 1945.

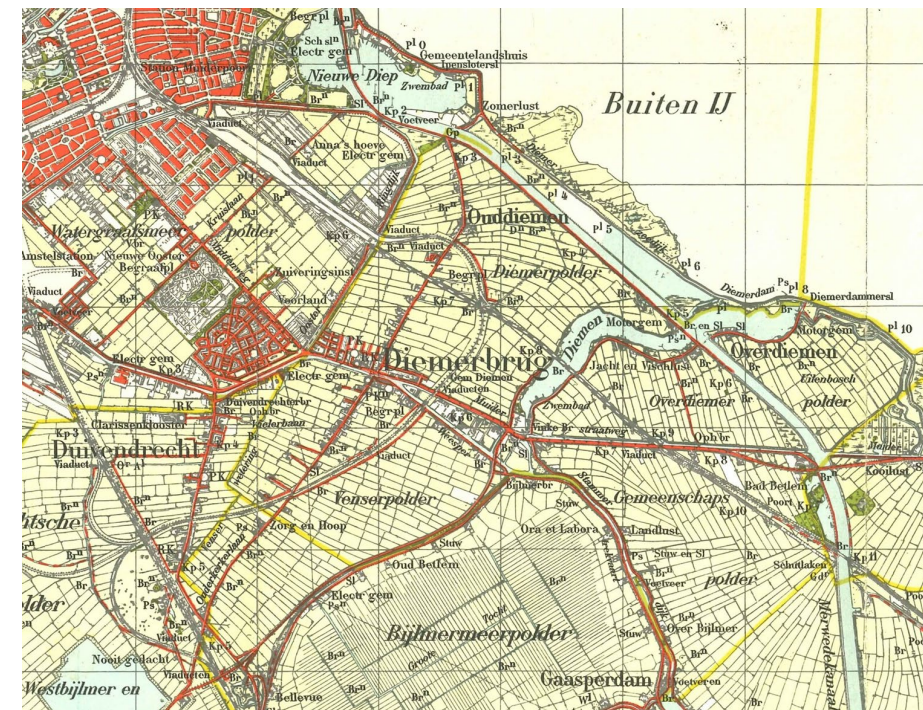

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Suburbanisatie

Door dit venster te scannen, verschijnen er in de verdiepende laag:

- Een kort archieffilmpje over de sloop van oude boerderijen en de bouw van een nieuwe wijk in Diemen: Diemen-Zuid.
- Een diashow met verschillende foto's van hijskranen en luchtfoto's van terreinen in Diemen waarop volop gebouwd wordt.
- Een kaart uit de 18e eeuw waarop Diemen nog een klein boerendorp is. Een hedendaagse kaart met daarop de nieuwe wijken van Diemen.

Hoe nu verder?

Hoe nu verder?

Huidige planning

- Medio 2021 vergunning voor Smidse Diemen
- Vervolgens start bouw: 9-12 maanden
- Gedurende deze maanden ook realisatie van de dorpsvitrine
- Oplevering medio/eind 2022

Touched
by Studio Louter